

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Ettepanek: nõukogu määrus kalavarude kaitse kohta tehniliste meetmete abil”

KOM(2008) 324 lõplik – 2008/0112 (CNS)

(2009/C 218/09)

16. juulil 2008 otsustas nõukogu vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 37 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Ettepanek: nõukogu määrus kalavarude kaitse kohta tehniliste meetmete abil”

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav põllumajanduse, maaelu arengu ja keskkonna sektsoon võttis arvamuse vastu 28. jaanuaril 2009. Raportöör oli Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 451. istungi järgul 25.–26. veebruaril 2009 (25. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 170, vastu hääletas 1, erapooletuks jäi 4 liiget.

1. Järeldused

1.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee peab määruse ettepanekus kavandavat lihtsustamist vajalikuks. Ta rõhutab siiski, et tegemist pole pelgalt lihtsustamisega, vaid ühtlustamise eesmärgil on komisjon teinud muudatusi ka kehtestatud tehnilistesse meetmetesse.

1.2 Komitee leiab, et ette nähtud ühtlustamine eeldab kindlasti teatavate tehniliste meetmete muutmist ja seepärast peavad sellele eelnema nii bioloogilised kui ka sotsiaal-majanduslikud teadusuuringud.

1.3 Võttes arvesse määruse ettepanekus kavandatud meetmete ülimalt tehnilist iseloomu, leiab komitee, et ta ei tohi muudatusettepanekute osas seisukohta võtta enne, kui nimetatud uuringud on tehtud. Samuti leiab komitee, et uute tehniliste meetmete tõhusust peavad eelnevalt hindama kalanduse asjatundjad laevapardal ja püügipiirkonnas.

1.4 Komitee on seisukohal, et need tehnilised meetmed peavad tervikuna sisalduma käsitletavas nõukogu määruses, vältides nii võimalust, et mõni neist kehtestatakse hilisemate komisjoni määrustega.

1.5 Komitee kiidab täielikult heaks ettepaneku korrapäraselt hinnata komisjoni kavandatud tehniliste meetmete tõhusust.

2. Sissejuhatus

2.1 Käesoleva ettepaneku eesmärk on lihtsustada kehtivat õigusraamistikku, mis käsitleb kalavarude kaitset tehniliste meetmete abil, ning kohandada seda piirkondlike vajaduste järgi.

2.2 Lihtsustamiseks soovitakse nõukogu määrus (EÜ) nr 850/98 ja nõukogu määrus nr 2549/2000 asendada käsitletava nõukogu määruse ettepanekuga.

2.2.1 Nõukogu 30. märtsi 1998. aasta määruses (EÜ) nr 850/98 kehtestati normid kalavarude kaitseks noorte mereorganisatsioonide kaitseks võetud tehniliste meetmete kaudu.

2.2.2 Nõukogu 17. novembri 2000. aasta määruses (EÜ) nr 2549/2000 kehtestati liri mere tursavarude taastamiseks täiendavad tehnilised meetmed.

2.2.3 Lisaks mõjutab käesolev ettepanek veel viit määrust: nr 2056/2001, nr 254/2002, nr 494/2002, nr 2015/2006 ja nr 40/2008 ning peaks puudutama iga-aastase lubatud kogupüüki ja kvote käsitleva määruse III lisa.

2.3 Komisjoni esitatud uus ettepanek nõukogu määruse kehtestamiseks toetub järgmistele dokumentidele:

2.3.1 komisjonile 2004. aasta juunis nõukogu poolt esitatud palve vaadata läbi Atlandi ookeani ja Põhjamere kalavarude kaitsmise tehnilised meetmed, et neid lihtsustada ning võtta arvesse teatavaid piirkondlike iseärasusi;

2.3.2 nõukogu poolt 2006. aasta aprillis kinnitatud komisjoni tegevuskava ühenduse õigusaktide lihtsustamise kohta, koondades ühte määrusesse kõik eri määrustes leiduvad tehnilised meetmed, sealhulgas need, mis on sätestatud iga-aastases kalapüügi võimalusi ja teatavate kalavarude taastamiskavasid käsitlevas määruses.

2.4 Nii on komisjoni ettepanekus nõukogu määruse kehtestamiseks sätestatud tehnilised meetmed seoses kalapüügiga Kirde-Atlandil, Kesk-Atlandi idaosas ning Prantsuse Guyana, Martinique'i, Guadeloupe'i ja Réunioni departemangu rannalähedastes vetes, mis kuuluvad Prantsusmaa jurisdiktsiooni või suveräänsete õiguste alla. Käsitletavast määruse eelnõust on välja jäetud Läänemerele ja Vahemerele kohaldatavad tehnilised meetmed, sest need on juba sätestatud nõukogu määruses (EÜ) nr 2187/2005 Läänemere kohta ja määruses (EÜ) nr 1967/2006 Vahemere kohta.

2.5 Kavandatud nõukogu määrust kohaldatakse kalavarude kutselisele ja harrastuspüügile, pardalhoidmisele, ümberlaadimisele ja lossimisele, kui nimetatud tegevusega tegeldakse ühenduse vetes või kui sellega tegelevad Atlandi ookeani rahvusvahelistes vetes asuvates püügipiirkondades ühenduse kalalaevad või liikmesriikide kodanikud, ilma et see piiraks lipuriigi esmast vastutust.

2.6 Samuti hõlmab määruse reguleerimisala nendes püügipiirkondades püütud saagist valmistatud kalatoodete säilitamist, esitlemist või müügiks pakkumist ning kolmanda riigi kalalaeva poolt ükskõik millises teises piirkonnas püütud saagist valmistatud kalatoodete importi, kui see saak ei vasta nõukogu määruse ettepanekus sätestatud lossitavate vee-elusressursside alammõõdule.

2.7 Lisaks määruses (EÜ) nr 850/98 sätestatud tehnilistele meetmetele kalavarude kaitseks sisaldab nõukogu määruse ettepanek ühendusele huvi pakkuvate kalavarude, st enamiku ühenduse vetes asuvate tursaliikide, kahe merluusivaru, norra salehomaari kahe varu, hariliku merikeele kahe varu ning Põhjameres asuva atlandi merilesta ja hariliku merikeele varu taastamise ja pikaajalise majandamise kõiki kavasid, mille tõttu on määruses (EÜ) nr 850/98 sätestatud tingimusi muudetud ja/või täiendatud.

3. Üldised märkused

3.1 Komitee leiab, et kõnealune määruse ettepanek on ülimalt tehniline. Vastavalt meetmetele, mis komitee kiitis heaks oma arvamuses ühenduse õigusaktide lihtsustamise tegevuskava kohta, on lihtsustamine vajalik. Teisalt ei ole tegemist üksnes lihtsustamisega, vaid ühtlustamise huvides muudab komisjon kehtivaid õigusakte ning kavatseb arvesse võtta piirkondlikke erinevusi, sätestades kõigi „piirkondlike nõuandekomisjonide määratletud piirkondade” jaoks eraldi õigusnormid. Piirkondade arvessevõtmise tulemusel muudetakse ka kehtivaid õigusakte.

3.2 Komisjon näeb ette, et käsitletavas määruse ettepanekus määratakse kindlaks juhtpõhimõtted, mis oleksid kõigile püügipiirkondadele ühised, ning et piirkondlikke puhttehnilisi aspekte reguleeritaks korralduskomitee menetluse teel hilisemate komisjoni määrustega.

3.3 Komitee leiab, et kuigi tehniliste meetmete sätestamine ELi eri piirkondade iseärasusi arvesse võttes on vajalik, ei ole valitud lähenemisviis kõige sobivam, ning eelistaks, et kõik meetmed sätestataks käsitletavas nõukogu määruses, selle asemel, et nendega tegeldaks hilisemates komisjoni määrustes.

3.4 Komitee leiab, et nii oleks tehnilisi meetmeid parem kohandada nii 2002. aastal vastu võetud uue ühise kalanduspo-

liitkaga, eriti mis puutub nõukogu 19. juuli 2004. aasta otsusega loodud piirkondlikesse nõuandekomisjonidesse, kui ka keskkonnaküsimuste, näiteks mereelupaikade kaitse või püütud kala vette tagasi laskmise vähendamise arvestamisega, sest kõiki neid meetmeid saaks konkreetsele piirkondliku nõuandekomisjoni pädevusse kuuluvale piirkonnale sobival viisil kohaldada.

3.5 Komitee leiab, et enne uute kavandatud tehniliste meetmete vastuvõtmist ja vältimaks varem tehtud vigu peavad kalanduse asjatundjad laevapardal ja püügipiirkonnas eelnevalt hindama nende uute meetmete tõhusust.

3.6 Kuna määruse ettepaneku tekst ja kavandatud tehnilised meetmed on keerulised, leiab komitee, et määruse ettepanekusse tuleks hõlmata jooniseid sisaldav lisa, et lihtsustada määruse mõistmist.

4. Konkreetsete märkused

4.1 Praegusel kujul hõlmab määruse ettepanek tehnilisi meetmeid, mis käsitlevad väga erinevaid eesmärke, sealhulgas on eriti oluline noorkalade kaitse, mida korraldatakse peamiselt nende püügi piiramisega, näiteks meetmete abil, millega parandatakse püügivahendite selektiivsust või kehtestatakse teatavad keeluajad või -alad. Muude meetmete eesmärk on kaitsta teatavaid liike või ökosüsteeme, piirates püügikoormust näiteks keelualade loomisega, ning teine suur rühm meetmeid käsitleb püütud kalade vette tagasilaskmise vähendamist.

4.2 Pärast reguleerimisala piiritlemist esitatakse määruse ettepanekus kõigi lossitavate vee-elusressursside alammõõdu puudutavad sätted. Seoses kalatoodete impordi kaasamisega määruse reguleerimisalasse soovib komitee täpsustust, mis juhtub siis, kui imporditud kalatoodete seaduslik miinimumsuurus on väiksem kui ELis kehtestatud miinimumsuurus. Komitee arvates oleks mõistlik, et ELis ei saaks turustada kolmandate riikide kalatooted, mille suurus jääb alla ühenduses kehtestatud piiri.

4.3 Esitatud on püügivahendite ammendav loetelu ning iga püügivahendi puhul on kehtestatud võrgu ja noodapära miinimummõõtmed, maksimaalne sügavus, kuhu seda tohib lasta, ning selliste noodapärade kasutamise keeld, mille mõõtmed ja kaju ei vasta esitatud nõuetele, st mille mis tahes suunas mõõdetud ümbermõõdu samasuuruste võrgusilmade arv kasvab eestpoolt tahapoole või mis ei ole valmistatud lubatud materjalist või lubatud jämedusega materjalist.

4.4 Komitee peab Euroopa Komisjoni kavandatud lihtsustamist sobivaks ja vajalikuks. Siiski leiab komitee, et kavandatud ühtlustamisele, mis eeldab teatavate tehniliste meetmete muutmist, peavad eelnema nii bioloogilised kui ka sotsiaalmajanduslikud teadusuuringud.

4.5 Seepärast leiab komitee, et võttes arvesse määruse ettepanekus kavandatud meetmete ülimalt tehnilist iseloomu, ei tohiks ta muudatusettepanekute osas seisukohta võtta enne, kui nimetatud uuringud on tehtud.

4.6 Püütud alamõdulisi vee-elusressursse ei tohi pardale jätta ega ümber laadida, lossida, transportida, säilitada, müüa, esitleda ega müügiks pakkuda, vaid tuleb viivitamata merre tagasi lasta. Komitee juhib Euroopa Komisjoni tähelepanu mõjule, mida see säte võib avaldada püütud kala vette tagasilaskmisele. Näib vastuoluline, et ühelt poolt püütakse keelata püütud kala vette tagasilaskmine ja teiselt poolt keelatakse teatud saaki pardal hoida.

4.7 Komitee väljendab muret mõju üle, mida võib põhjustada ühe võrgu reegel. Komisjon peaks võtma arvesse seda, et mitut eri liiki kala püügi puhul, kui on vaja kasutada erineva suurusega võrgusilmi, peavad kalurid pöörduma tagasi sadamasse püügivahendeid vahetama sagedamini kui praegu. See tähendaks täiendavaid tegevuskulusid, mis kahjustaksid kalalaevastike juba niigi viletsat tasuvust.

4.8 Nõukogu määruse ettepanekus on ette nähtud, et kui alamõduliste kalade kogus ühes loomuses ületab 10 % kogu püütud kalakogusest, siirdub laev enne püügi jätkamist vähemalt 5 või 10 meremiili kaugusele (olenevalt vastava liigi puhul lubatava võrgusilma suurusest) eelmisest loomusekohast ja järgmise loomuse ajal hoiab ta kõikidest eelmise loomuse kohtadest vähemalt 5 või 10 meremiili kaugusele.

4.9 Komitee väljendab selle meetme üle muret, kuna komisjon ei ole üldistades võtnud arvesse eri püügipiirkondade ja püükide iseärasusi, mis võib põhjustada õiguskindlusetuse tekkimist, eriti kui ei ole täpsustatud, kas tegemist on ühe liigi sihipärase püügi või kaaspüügiga. Komitee leiab, et teistsuguste meetmete käivitamine, nt keeluaegade ja -alade kehtestamine, võiks avaldada positiivsemat mõju kui praegune ettepanek.

4.10 Keskkonna kaitsmise huvides, mis on põhieesmärk, on keelatud püüda, pardal hoida, ümber laadida, lossida, esitleda

või pakkuda müügiks mereorganisme, mis on püütud lõhkeainete, mürk- või narkootiliste ainete, elektri või mis tahes tulirelvade abil. Samuti on keelatud kala mis tahes füüsiline või keemiline töötlemine kalalaeval kalajahuks või kalaõliks või kala samal otstarbel ühelt laevalt teisele ümberlaadimine.

4.11 Komitee väljendab rahulolu 2002. aastal vastu võetud ühise uue kalanduspoliitika rakendamisest tulenevate keskkonnanakaitsemeetmete kehtestamise üle ning palub komisjonil hoolitseda nende range kohaldamise eest ühenduse kogu kala-laevastikule.

4.12 Komitee kiidab heaks sätteid, mille komisjon on välja pakkunud, et toetada liikmesriikide võetavaid erakorralisi kaitsemeetmeid, mis puudutavad kõiki ühenduse kalalaevu, või meetmeid, mida kohaldatakse ainult oma lipu all sõitvatele laevadele. Et vältida võimalikku kuritarvitamist teatud liikmesriikide poolt, tuleks siiski sätestada võimalus, et sõltumatud asutused või organid kontrollivad selliste meetmete sobivust ja vajalikkust.

4.13 Samuti peab komitee õigeks, et liikmesriigid ja/või piirkondlikud nõuandekomisjonid võivad teha komisjonile ettepanekuid küsimustes, mis käsitlevad püütud kala vette tagasi laskmise vähendamise või kaotamise ning püügivahendite selektiivsuse parandamise kavasid.

4.14 Komitee toetab ka seda, et nõukogu määruse ettepaneku reguleerimisalast jäetakse välja üksnes teadusuuringute otstarbel toimuv kalapüük, kui see leiab aset asjaomase lipuriigi loal. Siiski ei pea komitee vajalikuks, et laev peab võtma pardale selle rannikuäärse liikmesriigi vaateja, kelle vetes teadusuuringute otstarbel püügitegevusega tegeldakse.

4.15 Määrusega nähakse ette tehniliste meetmete tõhususe hindamine ning selle kiidab komitee täielikult heaks. Hindamine toimub iga viie aasta tagant ning hindamisdokumendis esitatud andmete põhjal teeb komisjon nõukogule ettepaneku kõigi vajalike muudatuste tegemiseks.

Brüssel, 25. veebruar 2009.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Mario SEPI